

Sygn. akt IV CSK 523/13

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa Województwa [...] przeciwko P. [...] Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o wydanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 lutego 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 maja 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 maja 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację strony pozwanej od wyroku Sądu pierwszej instancji uwzględniającego powództwo o nakazanie pozwanej wydania stronie powodowej określonych w wyroku nieruchomości.

Sądy obu instancji uznały, że strona powodowa miała podstawy do rozwiązania ze skutkiem natychmiastowym łączącej strony umowy dzierżawy powyższych nieruchomości, gdyż strona pozwana nie wykonała obowiązku zagospodarowania nieruchomości w sposób określony w umowie. Ponieważ mimo rozwiązania umowy i wezwania do zwrotu nieruchomości pozwana nie zwróciła ich, Sądy uwzględniły powództwo.

W skardze kasacyjnej strona pozwana, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt.1, 2 i 4 k.p.c.

Stwierdziła, że zagadnieniem prawnym są zasady wykładni oświadczeń woli stron, składanych przez kontraktujące podmioty przy zawieraniu umowy, a zatem prawidłowa wykładnia art. 65 k.c. i sformułowała trzy zagadnienia:

„1. Jakie znaczenie dla oceny zgodnej woli stron i treści zawartej przez nie umowy mają oświadczenia, składane przez współników jednej ze stron w toku negocjacji dotyczących nabycia udziałów tej strony? 2. W jak daleko idącym zakresie zeznania świadków lub przesłuchanie stron (osób zawierających umowę) mogą służyć wykładni umowy, zgodnie z art. 65 § 2 k.c., w szczególności czy na podstawie zeznań świadków lub stron mogą być w drodze wykładni uzupełniane postanowienia zwerbalizowane w treści umowy np. w zakresie terminu świadczenia, uprawnienia strony do złożenia danego oświadczenia, etc.? 3. Czy sąd, ustalając rzeczywisty zamiar stron istniejący w momencie zawierania umowy, bierze pod uwagę także kwestie poboczne (takie jak: sposób wykonywania umowy, korespondencja stron, dalsze oświadczenia, etc.) uwarunkowane okolicznościami zmienionymi po zawarciu umowy? Czy okoliczności takie mogą być wykorzystane przy dokonywaniu wykładni, której efektem jest zatem umowa w istocie

zmodyfikowana – w stosunku do pierwotnej sytuacji stron w momencie jej zawierania – czy też taka interpretacja nie będzie niezgodna z art. 65 § 1 i 2 k.c.?”.

W ocenie skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona bowiem Sąd Apelacyjny zastosował art. 65 § 1 i 2 k.c. całkowicie odmiennie niż to, zdaniem pozwanej, powinno mieć miejsce.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca nie wykazała, że w sprawie występują przesłanki przedsądu, na które się powołała.

W żaden sposób nie uzasadniła potrzeby dokonania przez Sąd Najwyższy wykładni przepisów prawa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), jak również tego, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., poprzestając w tym zakresie jedynie na stwierdzeniu, że Sąd drugiej instancji zastosował przepis art. 65 k.c. „całkowicie odmiennie”, niż, jej zdaniem, powinien, co oczywiście nie jest wystarczające do spełnienia przesłanki przedsądu przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 I UK 285/07, niepubl.).

Nie wykazała też, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne.

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinien przedstawić występujące w sprawie zagadnienie prawne przez odpowiednie sformułowanie go w sposób wymagany przy przedstawianiu przez sąd zagadnienia prawnego Sądowi Najwyższemu na podstawie art. 390 k.p.c. Powinien również wskazać kontrowersje i rozbieżne oceny prawne jakie zagadnienie to wywołuje, wykazać, że mają one poważny i uniwersalny charakter, nie były przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, a wymagają rozwiązania przez ten najwyższy organ sądowy nie tylko w celu prawidłowego rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r., niepubl.).

Przedstawione zagadnienia, ze względu na ich sformułowanie i uzasadnienie, nie mają charakteru zagadnień prawnych w powyższym rozumieniu, lecz stanowią w istocie polemikę z ustaleniami i oceną Sądów obu instancji w zakresie sposobu wykładni i ustalenia treści umowy stron oraz przyczyn i skuteczności jej rozwiązania a więc w zakresie zastosowania art. 65 k.c. oraz przedstawienie własnej wersji strony pozwanej w tym przedmiocie. Podkreślić przy tym trzeba, że kwestia wykładni i zastosowania art. 65 k.c., w tym problematyka związana z wykładnią oświadczeń woli stron umów była już wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, co przedstawiła sama skarżąca cytując liczne orzeczenia tego Sądu w omawianym zakresie. Najpełniejszy wykład dotyczący problemów interpretacji oświadczeń woli w świetle art. 65 k.c. oraz dorobku judykatury i doktryny zawiera uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 29 czerwca 1995 r. III CZP 66/95 (OSNC 1995/12/168). Wielokrotnie też Sąd Najwyższy stwierdzał, że przy wykładni każdego oświadczenia woli w postaci językowej należy uwzględniać również kontekst sytuacyjny („okoliczności”, o których mowa w art. 65 k.c.), a elementów tego kontekstu nie da się wymienić w sposób wyczerpujący, zależą one od okoliczności każdej konkretnej sprawy (porównaj między innymi wyrok z dnia 29 stycznia 2002 r. V CKN 679/00, niepubl.).

Zagadnienia przedstawione przez skarżącą nie są więc nowe, gdyż zostały już wielokrotnie i wyczerpująco wyjaśnione przez Sąd Najwyższy. Nie chodzi więc o wyjaśnienie nowych, istotnych i budzących poważne wątpliwości zagadnień prawnych, lecz o ocenę, czy w konkretnych okolicznościach faktycznych sprawy Sądy prawidłowo zastosowały art. 65 k.c. do wykładni oświadczeń woli stron i ustalenia treści umowy dzierżawy, a to jest kwestią prawidłowości zastosowania w sprawie określonego przepisu prawa i może być podnoszone w ramach podstaw kasacyjnych, nie jest natomiast istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych wszystkich przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

Na wniosek strony powodowej zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną zasądzono na jej rzecz od pozwanej zwrot kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[aw]

db